

Materiál na rokovanie
HSR SR 11. 12. 2023

bod 2

STANOVISKO

k návrhu zákona, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti so zlepšením stavu verejných financií – „lex konsolidácia“

1. Čl. I – Zákon Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov a Čl. IV – Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch

Popis návrhu:

Zámerom legislatívnej úpravy je valorizácia sadzieb vybraných poplatkov, z ktorých väčšina sa naposledy menila skôr ako pred zavedením eura na Slovensku (rok 2009). Primárne ide o úpravu sadzieb poplatkov v nadväznosti na infláciu (jej zohľadnenie od roku 2009 predstavuje nárast spotrebiteľských cien o približne 54 %), keďže náklady štátu na agendu správnych orgánov, súdov, orgánov súdov a prokuratúry priebežne rastú (mzdy, réžia, IT systémy). V roku 2022 úhrady správnych a súdnych poplatkov do štátneho rozpočtu predstavovali 205 mil. eur (z toho 37,5 mil. eur tvoria súdne poplatky). Valorizácia sadzieb poplatkov sa netýka tzv. percentuálne určených sadzieb poplatkov, pri ktorých sa výška automaticky mení v závislosti od základu poplatku, ako aj poplatkov, pri ktorých nie je rozpočtový vplyv významný alebo došlo k zmene príslušnej časti sadzobníka v posledných rokoch. Nezasahuje sa do nárokov na úľavy a oslobodenia. Zároveň sa preferuje zaokrúhľovanie nových sadzieb poplatkov s cieľom minimalizovať manipuláciu s hotovosťou.

Stanovisko KOZ SR:

Mení sa 41 rôznych súdnych poplatkov a 181 rôznych správnych poplatkov. K návrhu nemáme zásadné výhrady, keďže nejde o poplatky, ktoré by občan platil na pravidelnej báze. Napríklad súdne poplatky zahŕňajú aj poplatky napr. za návrh na začatie konania vo veciach určenia rodičovstva, týkajúce sa exekúcií, za konanie o dedičstve, za zápis závetu a listiny o vydedení do zoznamu závetov (listín), za overenie podpisu jednej osoby na tej istej listine a pod. Správne poplatky sa týkajú rôznych osvedčení o kvalifikácii, odbornej spôsobilosti, zmeny mena, udelenia štátneho občianstva a ďalších náležitostí cudzincov, poplatky súvisiace so zbrojnými preukazmi, poplatky za rybárske lístky, poľovnícke skúšky, stavebné poplatky, poplatky za vydanie vodičských preukazov, registráciu motorových vozidiel a mnohé ďalšie.

Ilustratívny výpočet rôznych poplatkov poukazuje, že okrem podnikateľských subjektov (ktoré budú zasiahnutej vo väčšej miere, keďže sú častejšie platcami súdnych poplatkov), budú

zasiahnutí aj bežní obyvatelia. Na druhej strane predkladateľ argumentuje potrebou „valorizácie“ poplatkov z dôvodu nárastu cien, či nákladov a nemennosti výšky poplatkov od roku 2009, čo možno pokladať za odôvodnenú potrebu zmeny sadzieb.

2. Čl. II – Zákon Slovenskej národnej rady č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v znení neskorších predpisov

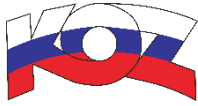
Popis návrhu:

Predmetom predloženého návrhu je vypustenie ustanovení zavedených poslednou poslaneckou priamou novelou zákona o stavebnom sporení (zákon č. 316/2023 Z. z.), ktorá by nadobudnutím účinnosti mohla nejednoznačnou vykonateľnosťou, ako aj zavedením diskriminačných prvkov spôsobiť problémy v aplikačnej praxi.

Vytvorenie tzv. rodinnej zmluvy o stavebnom sporení, pri ktorej je stavebný sporiteľ neprimerane zvýhodnený oproti inému stavebnému sporiteľovi, spôsobuje diskrimináciu ad 1 vo vzťahu k posudzovaniu príjmového limitu, ad 2 vo vzťahu k výške štátnej prémie a ad 3 vo vzťahu k výške poplatkov za vedenie účtu stavebného sporiteľa. Zároveň zavedenie tzv. rodinného stavebného sporenia je podľa názoru Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR výrazne diskriminačné aj z dôvodu, že sa nevzťahuje na jednorodičovské domácnosti s maloletým dieťaťom/deťmi (vrátane osamelých rodičov, ako napr. vdova, vdovec) a tiež ani na domácnosti s maloletým dieťaťom/deťmi, v ktorých rodičovské práva a povinnosti vykonávajú osoby, ktoré nie sú manželmi.

Ďalej sa vytvorilo neadresné poskytovanie štátnej prémie z hľadiska príjmov stavebných sporiteľov a založili sa výrazne zvýšené nároky na štátny rozpočet. Všetky predchádzajúce úpravy zákona o stavebnom sporení viedli k účelovosti, adresnosti a efektívnosti stavebného sporenia, a to aj tým spôsobom, aby prijímateľmi štátnej prémie mohli byť len ľudia s nižšími príjmami (testuje sa príjem 1,3-násobku priemernej mzdy, nad ktorý už stavebný sporiteľ nemá nárok na štátnu prémii). Výdavky štátneho rozpočtu na štátnu prémii sa postupne znížili z cca 20 mil. eur ročne na cca 6. mil. eur ročne. Oproti tomu, v prípade stavebného sporiteľa - člena domácnosti, ktorú tvoria manželia a maloleté dieťa, sa zvyšuje limit spoločného príjmu domácnosti na 3,25-násobok priemernej mzdy, pričom za každé ďalšie dieťa sa limit zvyšuje o ďalších 0,65-násobok priemernej mzdy. Príjmová hranica na získanie podpory tak môže vzrásť až na cca 4-násobok súčasnej hodnoty v prípade sporiteľa v manželskom zväzku s dvoma maloletými deťmi. Keďže priemerná mzda v národnom hospodárstve za rok 2022 dosiahla 1 304 eur, nárok na štátnu prémii bude mať v takomto prípade aj manžel (ako aj manželka), ktorý zarába až do 5 000 eur mesačne (ak majú rodičia 2 deti). Ak k tomu zohľadníme dvojnásobnú percentuálnu výšku štátnej prémie, domácnosť s vyššími príjmami dokáže bez problémov vložiť znížený efektívny ročný vklad 500 eur za každého sporiteľa (manžel, manželka, 1. dieťa, 2. dieťa - spolu 2 000 eur ročne) a získať tak celkovú ročnú štátnu prémii vo výške 280 eur. Takéto nastavenie však spôsobuje vyššie zvýhodnenie vysokopríjmových rodín oproti rodinám a slobodným jednotlivcom s nižšími príjmami a neprimerane zvýšené nároky na štátny rozpočet.

Vypustením ustanovení súvisiacich s definíciou domácnosti sa zároveň riešia aj legislatívno-právne nedostatky, ktoré by v praxi spôsobovali nutnosť ďalšej právnej úpravy. Procesne zákon č. 316/2023 Z. z. napríklad vôbec nerieši, kedy a komu bude stavebný sporiteľ dokladovať skutočnosť, že je členom domácnosti, a pod. Zákon neupravuje ani nahlasovanie zmien v centrálnej evidencii zmlúv o stavebnom sporení s nárokom na štátnu prémii v prípade rodinných zmlúv, že daná domácnosť prestala spĺňať zákonné podmienky domácnosti (napr.

manželia sa rozviedli, maloleté dieťa sa stalo dospelým a pod.). Z tohto dôvodu nebude možné kontrolovať oprávnenosť zvýšených nárokov na štátnu prémie.

Stanovisko KOZ SR:

Pôvodný zákon bol prijatý poslaneckou zmenou, preto KOZ SR nemala možnosť zaujať k navrhovaným úpravám stanovisko v rámci štandardného legislatívneho procesu. Predpokladáme, že v danom čase bolo cieľom predkladateľa zvýhodniť a uľahčiť prístup k bývaniu najmä rodinám s deťmi, čo v obmedzenej dostupnosti bývania, ako aj nájomného bývania, nemožno spochybňovať. Stotožňujeme sa však so súčasnou argumentáciou predkladateľov (s cieľom vypustenia ustanovení), ktorá je postavená na tom, že úprava tak ako bola prijatá, je diskriminačná a postavená len na tzv. štandardných rodinách, a zároveň zvýhodňuje rodiny s vyššími príjmami. Takisto aplikačná prax by mohla priniesť viaceré nezrovnalosti a zákon by bolo potrebné upravovať. Z uvedených dôvodov, KOZ SR nie je zásadne proti vypusteniu pôvodnej úpravy zo zákona o stavebnom sporení. Zároveň by sme, ale odporúčali hľadať spôsoby, ako pomôcť rodinám s deťmi (vrátane rodín s jedným rodičom), najmä nízkopríjmovým, s cieľom zvýšiť dostupnosť bývania.

3. Čl. III – Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 241/1993 Z. z. o štátnych sviatkoch, dňoch pracovného pokoja a pamätných dňoch

Popis návrhu:

Pre štátny sviatok 1. september – Deň Ústavy Slovenskej republiky sa navrhuje ustanoviť výnimka z pravidla, že štátne sviatky sú dňami pracovného pokoja. 1. september bude štátnym sviatkom, ale nebude dňom pracovného pokoja, ani sviatkom v zmysle príslušných ustanovení Zákonníka práce. Uvedená úprava sa navrhuje z dôvodu potreby zníženia celkového počtu dní pracovného pokoja, čo bude mať pozitívny vplyv na hospodárenie štátu a zamestnanosť.

Stanovisko KOZ SR:

KOZ SR zásadne nesúhlasí s ustanovením, že štátny sviatok 1. september – Deň Ústavy Slovenskej republiky nebude dňom pracovného pokoja.

Napriek tomu, že predkladateľ vyčíslil pozitívne vplyvy zrušenia dňa pracovného pokoja na hospodárstvo krajiny, sme presvedčení o tom, že je nevyhnutné zvyšovať výkonnosť ekonomiky inováciami a zmenou ekonomického modelu a nie nárastom počtu odpracovaných hodín zamestnancami. Napriek tomu, že zamestnávateľia často argumentujú tým, že na Slovensku je nepomerne viac sviatkov ako v ostatných krajinách EÚ, upozorňujeme, že slovenský zamestnanec má 12. najdlhší pracovný týždeň z krajín EÚ, nad priemerom Eurozóny a EÚ. Dlhší pracovný týždeň majú len krajiny východnej Európy, novoprijaté krajiny, či Litva a Lotyšsko. V západných, vyspelejších krajinách je aj výrazne kratší pracovný týždeň.

Zároveň aj v súčasnosti zamestnanci vykonávajú práce aj v dňoch pracovného pokoja, najmä v službách a v nepretržitých prevádzkach. Najvýraznejšie sa zrušenie pracovného pokoja dotkne pracovníkov v maloobchode, ktorý budú musieť v tento deň pracovať. Zamestnanci, ktorí v tento deň aj tak prácu vykonávajú, budú len ukrátení o mzdové zvýhodnenie za prácu vo sviatok, čím sa znížia ich priemerné mzdy. Toto prinesie úsporu zamestnávateľom, zároveň aj výpadok z príjmov štátneho rozpočtu z daňovo-odvodového zaťaženia.

4. Čl. V – Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení a Čl. VII – Zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení

Popis návrhu:

Článkom V zákona sa novelizuje zákon č. 461/2023 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“), ktorým sa zosúladuje právna úprava sociálneho poistenia s navrhovanou právnou úpravou zákona č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení. V zákone o sociálnom poistení sa navrhuje zvýšenie sadzby poistného na starobné poistenie pre sporiteľov v tzv. II. pilieri a z tohto dôvodu sa súčasne navrhuje upraviť aj krátenie sumy dôchodku z priebežného dôchodkového systému pre okruh poistencov, ktorí si sporili alebo si sporia na dôchodok v tzv. II. pilieri.

V predloženom zákone sa tiež navrhuje právna úprava nároku na rodičovský dôchodok, ako aj úprava výplaty rodičovského dôchodku.

Článkom VII zákona sa s účinnosťou od 1. januára 2024 novelizuje ustanovenie § 22 písmeno g) a h) zákona č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých predpisov v znení neskorších predpisov, ktorým sa trvalo znižuje sadzba povinných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie z vymeriavacieho základu sporiteľa, a to na 4 %.

Stanovisko KOZ SR:

Vo vzťahu k zavedeniu rodičovského dôchodku (bonusu / príspevku), ktorý bol rekvalifikovaný na novú dôchodkovú dávku zastávame názor, že toto opatrenie je nesystémovým prvkom v systéme dôchodkového poistenia (sociálneho poistenia), je naďalej diskriminačné voči veľkej skupine poberateľov dôchodkov, ktorým aj napriek tomu, že vychovali deti, nárok na túto dávku nevznikne (rodičia, ktorých deti pracujú v zahraničí; rodičia, ktorí sa starajú o postihnuté dieťa; zamestnanci, ktorí zo zdravotných dôvodov nemôžu mať deti alebo sa rozhodli nestať rodičmi pod.). Účelom zavedenia tejto dôchodkovej dávky do systému sociálneho poistenia zo strany bývalého vedenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, je zabezpečiť dodatočný dôchodkový príjem rodičom z tzv. mnohopočetných rodín, najmä matkám týchto rodín, ktoré väčšinu svojho produktívneho života (alebo aj celý) vychovali deti, nevykonávali žiadnu zárobkovú činnosť, neplatili dane a ani poistné do systému zdravotného poistenia a sociálneho poistenia.

Naďalej zastávame názor, že na to, aby deti prispievali svojim rodičom – dôchodcom, nie je potrebná žiadna právna úprava, ktorá odčerpáva finančné zdroje zo systému verejných financií a súčasne pre Sociálnu poisťovňu predstavuje aj administratívnu záťaž pri výkone tohto opatrenia.

Vzhľadom na uvedené odporúčame „rodičovský dôchodok“ ako celok zrušiť.

5. Čl. VI – Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov

Popis návrhu:

Cieľom návrhu zákona je vytvorenie predpokladov pre konsolidáciu verejných financií. Zákon o dani z príjmov sa v rámci konsolidačných opatrení zamerá predovšetkým na zvýšenie sadzby dane na podieli na zisku (dividendy) vyplácané fyzickým osobám zo 7 na 10 %, zavedenie minimálnej dane pre právnické osoby, na odstránenie nesystémových opatrení zavedených pri zdaňovaní príjmov z kapitálového majetku a virtuálnej meny a na legislatívno-technické spresnenie v súvislosti s predchádzajúcimi novelami.

Stanovisko KOZ SR:

- určuje sa, že mikrodaňovníkom je fyzická osoba, ktorej zdaniteľné príjmy (výnosy) neprevýšia 60 tis. € - zvyšuje sa hranica zo 49 790 € na 60 000 €. Predpokladá sa, že vyšší počet osôb bude mať status mikrodaňovníka (zvýhodnenia: zvýhodnené

- podmienky pre odpisovanie hmotného majetku, zvýhodnené pravidlá odpočtu daňovej straty, zavedenie možnosti tvorby daňových opravných položiek k nepremlčaným pohľadávkam v súlade s účtovnými, zvýhodnené odpisovanie pohľadávok a príslušenstva, použitie 15 % sadzby dane z príjmov), teda výhodnejšie postavenie v daňovej oblasti. Podporí to najmä malých podnikateľov. – zníženie príjmov rozpočtu
- medzi príjmy oslobodené od dane sa zaraďuje aj nepeňažné plnenie nadobudnuté zamestnancom formou zamestnaneckých akcií ocenených v ich nominálnej hodnote alebo obchodného podielu na spoločnosti s ručením obmedzeným oceneného v hodnote vkladu. – zníženie príjmov rozpočtu
 - rozširuje sa okruh právnych foriem daňovníkov nezaložených alebo nezriadených na podnikanie, ktorí si môžu uplatniť oslobodenie príjmov z tzv. charitatívnej reklamy (účelové zariadenia cirkvi a náboženskej spoločnosti, organizácie s medzinárodným prvkom, Slovenský Červený kríž a subjekty výskumu a vývoja). Zároveň dochádza k zvýšeniu hornej hranice oslobodených príjmov plynúcich z charitatívnej reklamy, a to z 20 000 eur na 30 000 eur. – zníženie príjmov rozpočtu
 - z dôvodu konsolidácie verejných financií sa navrhuje zvýšenie sadzby dane pre podiely na zisku vyplácané fyzickým osobám zo sadzby dane 7 % na 10 % – zvýšenie príjmov rozpočtu
 - zavádza sa inštitút minimálnej dane právnickej osoby (tzv. daňové licencie) – zvýšenie príjmov rozpočtu
- zdaniteľné príjmy:

a) neprevyšujúce sumu 50 000 eur a to vo výške	340 eur.
b) prevyšujúce sumu 50 000 eur a neprevyšujúce sumu 250 000 eur, a to vo výške	960 eur.
c) prevyšujúce sumu 250 000 eur a neprevyšujúce sumu 500 000 eur, a to vo výške	1 920 eur.
d) prevyšujúce sumu 500 000 eur a to vo výške	3 840 eur.

Zohľadňuje sa zvýhodnenie sadzby pre zamestnávateľov zamestnávajúcich fyzické osoby so zdravotným postihnutím v počte najmenej 20 % z celkového priemerného evidenčného počtu zamestnancov vo fyzických osobách.

Rovnako zákon o dani z príjmov vymedzuje daňovníkov – právnické osoby, ktoré nepodliehajú povinnosti platiť minimálnu daň.

- Úpravy v zákone o dani z príjmov sú kombináciou zvýhodnení pre mikrodaňovníkov a zvyšovaním príjmov rozpočtu v podobe vyššej sadzby z dividend a zavedením minimálnych daní. Zavedenie minimálnej dane môže prispieť k odstráneniu špekulatívnej optimalizácie príjmov a výdavkov spoločností za účelom platenia nízkej, či žiadnej dane.

6. Čl. VIII – Zákon č. 106/2004 Z. z. o spotrebnej dani z tabakových výrobkov

Popis návrhu:

Navrhovanou úpravou sa upravuje sadzba dane z cigár a cigariet, sadzba dane z tabaku, špecifická časť kombinovanej sadzby dane z cigariet, minimálna sadzba dane z cigariet a sadzba dane z tabaku v bezdymovom tabakovom výrobku, a to s účinnosťou od 1. februára 2026.

Stanovisko KOZ SR:

KOZ SR podporuje zdaňovanie negatívnych externalít.

7. Čl. IX – Zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty

Popis návrhu:

Znížená sadzba dane vo výške 10 % zo základu dane na poskytovanie reštauračných a stravovacích služieb sa nebude uplatňovať na podávanie alkoholických nápojov v rámci poskytovania reštauračných a stravovacích služieb a bude podliehať základnej sadzbe dane vo výške 20 % zo základu dane.

Stanovisko KOZ SR:

KOZ SR podporuje zdaňovanie negatívnych externalít. Upozorňujeme len, že článok IX nadobudne účinnosť od 1. januára 2024, čo vytvára časový tlak na reštauračné a stravovacie zariadenia z hľadiska prestavenia systémov a pokladníc na novú úpravu.

8. Čl. X – Zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a Čl. XI - Zákon č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou

Popis návrhu:

Článkom X zákona sa navrhuje novelizovať zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Novelizáciou uvedeného zákona sa navrhuje s účinnosťou od 1. januára 2024 zvýšenie sadzby poistného pre zamestnávateľa z 10 % na 11 % (u zamestnávateľa, ktorý zamestnáva osoby so zdravotným postihnutím z doterajších 5 % na 5,5 % z vymeriavacieho základu. Sadzba poistného sa navrhuje upraviť aj u samostatne zárobkovo činnnej osoby, a to z 14 % na 15 % z vymeriavacieho základu a u tzv. samoplátiteľa. sa sadzba poistného navrhuje zvýšiť z doterajších 14 % na 15%.

Predkladateľ návrhu (vláda) svoje opatrenie odôvodňuje kritickou situáciou stavu verejných financií, keď príjmy nepostačujú na krytie výdavkov na zdravotnú starostlivosť.

V článku XI. zákona sa navrhuje novelizácia zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorou predkladateľ (vláda) v záujme šetrenia prostriedkov verejného zdravotného poistenia znižuje príspevky na činnosť niektorých orgánov verejnej moci pôsobiacich oblasti zdravotníctva.

Stanovisko KOZ SR:

V súvislosti so zvyšovaním sadzieb poistného na strane zamestnávateľa uvádzame, že sa opätovne zvyšuje daňovo-odvodové (v tomto prípade odvodové) zaťaženie práce, čo je v rozpore s odporúčaniami smerom k zmene daňového mixu.

Naopak zvýšenie zaťaženia v prípade SZČO vyhodnocujeme ako prínosné, keďže môže pomôcť k zníženiu tzv. nútených živností, kedy živnostník vykonáva závislú prácu najmä s motiváciou vyššieho zárobku a nižšie daňovo-odvodového zaťaženia.

Zároveň očakávame, že s cieľom stabilizovať financovanie zdravotného sektora štát pristúpi aj k zvýšeným platbám za poistencov štátu.

V súvislosti s navrhovaným znížením výšky percentuálnej sadzby príspevkov na činnosť Operačných stredísk tiesňového volania záchranej zdravotnej služby, Národného centra zdravotníckych informácií a Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou očakávame, že nebude ohrozená ich činnosť a tým dostupnosť a kvalita poskytovaných zdravotných služieb.

9. Čl. XII - Zákon č. 532/2010 Z. z. o Rozhlase a televízii Slovenska

Popis návrhu:

V súvislosti s potrebou ozdravenia verejných financií sa prijíma konsolidačné opatrenie, ktorým sa zabezpečuje príspevok pre RTVS vo výške najmenej 0,12% z HDP. Výška príspevku vychádza zo skutočných výdavkov predchádzajúcich období.

Stanovisko KOZ SR:

Zmenou zákona sa navrhuje zníženie príspevku pre RTVS. Negatívne vnímame, že po zrušení koncesionárskych poplatkov, ktoré zabezpečovali stabilný príjem pre RTVS, sa hneď okresáva aj príspevok zo štátneho rozpočtu. RTVS sa tak stáva závislou na rozpočte a politickej reprezentácii, ktorá môže príspevok ľubovoľne z roka na rok upravovať podľa možností rozpočtu.

V súčasnosti nedokážeme vyhodnotiť, či skrátenie príspevku nespôsobí RTVS existenčné problémy. Koncesionárske poplatky boli desaťročie nemenné a s rastom cien sa znižoval objem dostupných prostriedkov pre kvalitnú verejnoprávnu televíziu a rozhlas. Zníženie príspevku pokračuje v nastolenom trende.

10. Čl. XIII – Zákon č. 235/2012 Z. z. o osobitnom odvode z podnikania v regulovaných odvetviach

Popis návrhu:

Navrhuje sa rozšírenie rozsahu regulovaných osôb o ďalšie regulované subjekty, ktoré realizujú svoju činnosť na území SR v oblasti vykonávanej na základe povolenia vydaného alebo udeleného zo strany NBS podľa osobitných predpisov, resp. vydaného príslušným regulačným orgánom v inom členskom štáte EÚ a štáte, ktorý je zmluvnou stranou Dohody o EHS. Navrhovaná právna úprava zaťažuje hospodársky výsledok bánk a nie bankové pasíva, ako to bolo v prípade predchádzajúcich odvodov bánk. Nie je preto dôvodné predpokladať, že nastane situácia, v ktorej by banky z dôvodu úhrad osobitného odvodu dosahovali straty.

Stanovisko KOZ SR:

Podľa medializovaných informácií predpokladáme, že pôjde o nezanedbateľný príjem do štátneho rozpočtu, ktorý môže kompenzovať vysoké výdavky. Otázkou ale zostáva, či navrhnuté opatrenie dostatočne reflektuje na obavy, že zavedené zdanenie prenesú banky na svojich klientov. Vo všeobecnosti podporujeme zdaňovanie vysokých ziskov a požadujeme spravodlivú mieru prerozdelenia „bohatstva“ v takej miere, ktorá neohrozí zdravie bankového sektora, na ktorom sú závislé domácnosti, najmä z dôvodu potreby úverovania svojho bývania.

11. Čl. XIV – Zákon č. 519/2022 Z. z. o solidárnom príspevku z činností v odvetviach ropy, zemného plynu, uhlia a rafinérií

Popis návrhu:

Napriek postupnému doznievaniu energetickej krízy existuje pre vybrané firmy pôsobiace v dotknutých odvetviach priestor dosahovať nadmerné zisky. V minulosti nadmerné zisky plynuli hlavne z rozdielu medzi referenčnou ropou Brent a spracovanou ruskou ropou Urals, ktorá mala výrazne nižšiu cenu. Zatiaľ čo v minulosti bol rozdiel na úrovni 5 USD, v roku 2022 vystúpil na 35 USD za barel. Rozdiel medzi Uralsom a Brentom zostáva stále na vysokej úrovni 18 USD za barel, čo vytvára potenciál pre dodatočné nadzisky firiem aj v roku 2024. K tzv. windfall tax v súvislosti najmä s energetickou krízou pristúpili mnohé členské krajiny EÚ.

Stanovisko KOZ SR:

KOZ SR podporuje zdaňovanie nadmerných ziskov spoločností, ktoré počas kríz z nich profitovali.

12. Čl. XV - Zákon č. 309/2023 Z. z. o premenách obchodných spoločností a družstiev

Popis návrhu:

Uvedená úprava sa navrhuje z dôvodu legislatívno-technickej úpravy a spresnenia ustanovení zákona o dani z príjmov.

Stanovisko KOZ SR:

K uvedeným zmenám nemáme pripomienky.

13. Čl. XVI – Zákon č. 315/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov

Popis návrhu:

Uvedená úprava sa navrhuje z dôvodu konsolidácie príjmov verejnej správy.

Vypúšťajú sa navrhované ustanovenia v zákone o dani príjmov a v zákone o zdravotnom poistení, ktoré mali nadobudnúť účinnosť od 1. januára 2024.

V zákone o dani z príjmov sa zavádzala definícia virtuálnej meny a oslobodzovali sa niektoré príjmy z predaja cenných papierov po uplynutí jedného roka od ich nadobudnutia a takisto príjmy z výmeny virtuálnej meny za majetok alebo poskytnutie služby, ak úhrn týchto príjmov znížený o výdavky nepresiahne v zdaňovacom období 2 400 €.

V zákone o zdravotnom poistení na vypúšťajú ustanovenia nadväzujúce na zavedenie definície virtuálnej meny ako príjmu v zákone o dani z príjmov.

Stanovisko KOZ SR:

KOZ SR podporuje vyššie zdaňovanie kapitálu na úkor zaťaženia práce, preto podporujeme vypustenie oslobodenia zdaňovania virtuálnej meny. Zároveň, ale uvádzame, že v zákone o dani z príjmov mali zostať definované príjmy z virtuálnej meny, ktorá by mala podliehať zdaneniu. Navrhované úpravy chápeme tak, že vypustením všetkých ustanovení sa vypúšťa aj definícia virtuálnej meny, a tak aj možnosť zdaňovať z nej príjmy, čo by naopak mohlo priniesť zvýšené príjmy do štátneho rozpočtu.

14. Čl. XVII – Zákon č. 530/2011 Z. z. o spotrebnej dani z alkoholických nápojov

Popis návrhu:

Navrhuje sa zvýšiť základnú sadzbu dane z alkoholického nápoja, ktorým je lieh. Znížená sadzba dane bude aj po zvýšení predstavovať 50 % zo sadzby dane z alkoholického nápoja, ktorým je lieh.

KOZ SR:

KOZ SR podporuje zdaňovanie negatívnych externalít.